

Bemærkninger til forslaget

(Turkmenistan)

1. Rådet gav den 20. januar 1997 Kommissionen forhandlingsdirektiv med henblik på at indlede forhandlinger med Turkmenistan om indgåelse af en partnerskabs- og samarbejdsaftale.

Forhandlingerne afsluttedes med undertegnelse af aftalen den 25. maj 1998 i Bruxelles. Rådets vedtagelse af det oprindelige forhandlingsmandat for indgåelse af partnerskabs- og samarbejdsaftaler med SNG-landene af 6. oktober 1992 har dannet grundlag for forhandlingerne. Endvidere har tidligere indgåede partnerskabs- og samarbejdsaftaler med Kazakstan, Kirgizistan og Uzbekistan tjent som fortilfælde for forhandlingerne om aftalen med Turkmenistan.

Aftalen omfatter områder, hvor både Fællesskabet og medlemslandene har kompetence og skal derfor godkendes af samtlige medlemsstater.

Aftalen omfatter en gradvis gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser, kapitalbevægelser samt virksomheders etableringsmuligheder. Arbejdskraften indrømmes ikke fri bevægelighed i medfør af aftalen.

Aftalen lægger særlig vægt på behovet for samarbejde mellem de uafhængige stater i Transkaukasusregionen og deres nabostater til fremme af den økonomiske udvikling og stabilitet i regionen.

2. Formålet med aftalen er at skabe et traktatmæssigt grundlag for et gensidigt fordelagtigt samarbejde på det kommercielle, økonomiske, finansielle og kulturelle område. Specielt skal aftalen fremme handel og investeringer, bl.a. inden for energisektoren, og derigennem befordre økonomisk udvikling hos aftalparterne. I den forbindelse skal Turkmenistan bestræbe sig på at oprette og styrke demokratiske institutioner og gennemføre omstillingen til markedsøkonomi.

3. Partnerskabs- og samarbejdsaftalen med Turkmenistan indgås for en periode på 10 år, hvorefter den automatisk fornyes år for år, såfremt ingen af parterne giver den anden part skriftlig meddelelse om opsigelse seks måneder før aftalens udløb. Der etableres politisk dialog mellem parterne i form af regel-

mæssige møder på minister-, parlamentariker- og embedsmandsniveau. Formålet hermed er at styrke Turkmenistans forbindelser med vestlige demokratier og herigennem befordre en større overensstemmelse i parternes holdninger til internationale anliggender af fælles interesse.

Respekten for de demokratiske og markedsøkonomiske principper samt for menneskerettighederne, herunder etniske mindretals rettigheder, udgør et væsentligt element af partnerskabet. I tilfælde af den ene parts misligholdelse vil den anden part i medfør af aftalens bestemmelser kunne træffe passende foranstaltninger. Manglende overholdelse af aftalens væsentligste elementer vil således kunne føre til suspension af aftalen.

Handelspolitisk er aftalen med Turkmenistan en mestbegunstigende aftale (MFN-aftale) uden præferentielle elementer, hvor MFN-bestemmelserne regulerer handel med varer og tjenesteydelser samt virksomheders etableringsmuligheder. I en overgangsperiode tillades der enkelte undtagelser herfra som følge af, at Turkmenistan har givet særlige gunstige betingelser til andre af landene i det tidligere Sovjetunionen.

I medfør af aftalen skal alle kvantitative restriktioner for varehandlen mellem parterne afskaffes. Der gælder dog enkelte undtagelser, blandt andet vedrørende tekstilvarer, kul- og stålprodukter samt enkelte andre nærmere bestemte varegrupper. Der vil blive forhandlet en sær aftale med Turkmenistan vedrørende nukleare produkter. Aftalen indeholder desuden generelle bestemmelser om varehandelen, der gør det muligt for parterne at gribe ind over for markedsforstyrrelser og dumping af varer.

På investeringsområdet indeholder aftalen bestemmelser, der vil gøre det lettere for virksomheder fra Fællesskabet at operere i Turkmenistan og forbedre betingelserne for direkte investeringer. Virksomheder og enkeltpersoner vil frit kunne foretage direkte inve-